
NEBOJŠA POPOV

PRVI BROJ „POGLEDA“

Nedavno se u Splitu pojavio prvi broj „Pogleda“, časopisa za društvena pitanja, koji izdaje Matica Hrvatske, Split. Time je Split dobio i treći časopis uz „Mogućnosti“ i „Vidike“. Članovi redakcije su Andrija Dujčić, Slobodan Komazec, Ivo Petrinović, Ljubo Prvan, Davorin Rudolf i Mladen Žuvela; glavni i odgovorni urednik je Srđan Vrcan.

Srđan Vrcan, sociolog i kulturni poslenik poznat i u široj naučnoj i kulturnoj javnosti, u svojoj uvodnoj reči obrazlaže razloge pokretanja i orijentaciju časopisa. Pokretači časopisa imaju u vidu da se naše savremeno društvo „nalazi već stanovito vrijeme na jednom ozbiljnom raskršću i prolazi kroz razdoblje ozbiljne društvene krize“... koja nije samo tehno-ekonomske prirode već je „zahvatila skoro sve ustaljene i ranije široko usvojene načine društvenog djelovanja i mišljenja“. Stoga svaki doprinos rasvetljavanju epohalne dileme s kojom smo sudbinski suočeni, na tragu započete revolucije, može biti samo prilog izbjavljenju iz krizne situacije. Časopis će zato biti okrenut „sadašnjosti i budućnosti“, težeći da raspravlja prvenstveno filozofske i sociološke aspekte kulture, da bude angažovana, kritička i javna tribina prvenstveno užeg područja ali bez namere da se zatvori u okvire Dalmacije.

S namerom da se potvrdi i da bude prisutan u vremenu sadašnjem, časopis, prema rečima Vrcana, nalazi inspiraciju u Marksovom delu kao misaonom podsticaju za dešifrovanje savremenih dilema a ne odnosi se prema njemu kao izvoru svespašavajuće dogme. „Poći danas od Marksa — kaže Vrcan — ne znači pokušati obnoviti raniji idejni monolitizam i isključiti svaki pluralizam stavova, te odbaciti mogućnost i potrebu otvorenog dijaloga sa svim značajnim idejnim strujama našeg vremena. Izvorna Marksova misao pruža dovoljno široki okvir za razlike u gledištima i pluralizam konkretnih stavova i još više osnovu i podsticaj za stalni i otvoreni dijalog. Uostalom Marksova misao se i razvila i formirala u jednom stalnom dijalogu sa svim značajnijim idejnim shvaćanjima njegova vremena. Sve ono

Što danas znamo pokazuje nam koliko je u stvari sama marksistička misao pretrpjela od odsustva stvarnih dijaloga i od jedne apriorne isključivosti kao znaka pravovjernosti. Isto tako sve ono što danas znamo pokazuje nam da i različite idejne struje, izvan kruga marksističke misli, mogu vrlo ozbiljno i duboko iskreno govoriti o temeljnim pitanjima suvremenog čovjeka i svijeta. I to nije za potcjenjivanje, jer kakogod cijenili Marksa, mora se priznati da on nije za nas i današnjeg čovjeka riješio sve temeljne zagonetke što ih život stvara i nameće i nije odgovorio na sva naša pitanja.”

Prvi broj donosi sledeće priloge u rubrikama SAMOUPRAVLJANJE S. Šuvar: Tekovine i ograničenja samoupravljanja, POLITIČKI SISTEM A. Dujić: Javnost rada u socijalističkom društvu; tema OKRUGLOG STOLA je Izbori 1969. (učesnici diskusije: M. Benc, A. Dujić, S. Vrcan, I. Škovrlj, N. Napica, R. Dobrijević, V. Ilić, I. Petrinović, U. Korlat i D. Mažibrada), MEDUNARODNI RADNIČKI POKRET I. Petrinović: Moskovsko savjetovanje komunističkih partija; PRIVREDNI SISTEM S. Komazet: Monetarno-kreditni aspekti nelikvidnosti privrede; PRAVO V. Vodinelić: Kriminalističke ekspertizne institucije-samostalna služba u javnom interesu; KULTURA D. Kečkemet: Za što ispravnije i potpunije vrednovanje naše povijesti i kulturne baštine, D. Rudolf: Financiranje rada institucija i djelatnosti kulture na području općine Split; I PRIKAZI knjiga i časopisa.